

fortrengte de offisielle eller at tidsperspektivet kan benyttes i fortolkningen.

Partene er enige om at protokoller inngått i forhandlingsprosessen i utgangspunktet er bindende, men er uenig i at hver protokoll er en tariffavtale slik NAVO legger til grunn for Arbeidsretten. Dersom de hemmelige protokollene skal anses som tariffavtaler, så har dette betydelige ringvirkninger. Hvilke virkninger kan det få dersom arbeidsretten aksepterer at forhandlingsleder skal kunne inngå tariffavtaler uten at dette gjøres kjent for beslutende organer i fire måneder?

Det må da ses bort fra opplysningsansvar, demokratihensyn og hensynet til gjensidig lojalitet, og til hvordan dette vil virke inn på forhandlingslederens fullmakter i fremtiden.

Saken stiller seg derimot ganske annerledes dersom dette dreier seg om underhånden avtaler, slik Bakke forklarte seg i Arbeidsretten, ved at de forpliktet den enkelte som har underskrevet til å arbeide for en bestemt løsning.

Dersom Arbeidsretten velger å gå en annen vei enn det vi har grunn til å tro, vil dette få stor betydning for hvordan forhandlinger kan foregå fremover. Protokoller må skrives med et helt annet presisjonsnivå, og man må begrense mulighetene for å komme i en situasjon der det inngås protokoller med forhandlingsledelsen som hemmeligholdes for de beslutende organer.

Konsekvenser fremover

Uavhengig av utfallet av denne rettssaken så er det i partenes interesse å grundig evaluere dette forhandlingsforløpet og systemet. En positiv side av behandlingen av saken i Arbeidsretten er at partenes totalt ulike oppfatning av prosessen, betydningen av protokoller og interne beslutningssystemer, nå ble tydeliggjort. Dette bør kunne benyttes konstruktiv fremover i det arbeidet som må gjøres.

Partene har også en felles interesse av å ta innover seg de kritiske bemerkninger Arbeidsrettens leder hadde til overenskomstene og til hvordan protokoller var utformet. En gjennomgang av protokoller i forhandlingsprosessen gir et bilde av forhandlingsprosessen og de utfordringer som forelå.

Arbeidet med å oppnå større grad av entydighet og enighet må bygge på grunnleggende forhold som opplevelse av jevnbyrdighet mellom partene, tillit og respekt. Disse forhold må partene ta et felles ansvar for å skape.

Se ytterligere informasjon på www.akademikerne.no og www.legeforeningen.no.

Anne Kjersti Befring

anne.kjersti.befring@legeforeningen.no
Forhandling- og helseerettsavdelingen

Tariffavtale eller ikke?

– Hvilket inntrykk sitter du igjen med etter behandlingen i Arbeidsretten? spør vi Torunn Janbu, Legeforeningens president, som vitnet og fulgte saken en av dagene.

– Det som ble tydelig i retten er at det har vært et forhandlingsforløp preget av urydighet og etter hvert manglende tillit mellom partene, sier Janbu. Hun legger til at hun finner det bekymringsfullt at NAVO i Arbeidsretten påstår at Legeforeningen skal bruke sitt stemmeflertall i Akademikerne Helse for å overkjøre de andre foreningene.

– Det Legeforeningen alltid har lagt vekt på i Akademikerne Helse er konsensusprinsippet. Derfor er det utenkelig for oss å overkjøre de andre foreningene som vi nå har et godt og tillitsfullt samarbeid med. Akademikerne Helse krever nå en prolongering av A1 noe som vil bevare de sosiale rettighetene på dette nivået. Dette er i tråd med det nye vedtaket sentralstyret gjorde om denne saken 22. september, sier Torunn Janbu.

– Etter avslutning av forhandlingene må vi evaluere det forløpet som har vært, og vi må reetablere et godt og konstruktiv forhold til vår arbeidsgivermotpart. Legeforeningen vil gå gjennom avtalestrukturen vi har med NAVO, noe som må omfatte alt fra hovedavtalen til de lokale forhandlinger, sier hun.

Legepresidenten vil gjerne ha innspill fra tillitsvalgte og medlemmer om forhandlingsstrukturen. Både hun og sentralstyrets medlemmer vil være til rådighet for organisasjonen for å gi informasjon og motta synspunkter.

– Jeg vil gjerne benytte anledningen til takke medlemmer og tillitsvalgte som gjennom denne fasen har kommet med innspill og støtte til foreningen, avslutter hun.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Viktig seier i Arbeidsretten

Akademikerne vant frem på alle punkter i saken mellom Akademikerne og NAVO.

Det betyr at Akademikerne ble frifunnet for NAVOs påstander om at forhandlingene er avsluttet med bindende tariffavtaler. Arbeidsretten kom dermed til at det ikke var brudd på fredsplikten når det ble varslet plassoppsigelse for Akademikerne medlemmer. Dommen ble avsagt med fire mot tre stemmer.

NAVO har påstått at Akademikerne Helse og Legeforeningen «løper fra» inngatte forpliktelser ved at de hemmelige protokollene ikke ble anerkjent. Arbeidsretten har i sin avgjørelse enstemmig (sju dommere) gitt Akademikerne Helse og Legeforeningen medhold i at disse protokollene var irregulære og i motstrid med de offisielle protokoller.

I de hemmelige protokoller ble det bestemt at sosiale bestemmelser skulle flyttes fra den sentrale avtalen (A1) til lokalt nivå for de andre akademikergruppene (B-del) og til et annet sentralt nivå (A2) hvor Legeforeningen har partsforholdet, og som bare gjelder for legene. Arbeidsretten finner det av flere grunner klart at de to «hemmelige» protokollene ikke kan gi et tariffmessig grunnlag for fredspakt eller andre

plikter for Akademikerne. Bestemmelsen i den «hemmelige» protokollen av 12.5. 2005 mellom NAVO-Helse og Legeforeningen ligger ikke bare på siden av hovedavtalens forhandlingsordning, men står også i direkte motstrid til den «offisielle» protokollen av samme dato mellom NAVO og Akademikerne om den videre gangen i forhandlingene.

Arbeidsretten har på denne bakgrunn konkludert med at det ikke foreligger noe tariffavtalemessig grunnlag for NAVOs påstand om at iverksettelse av arbeidsstans på grunnlag av plassoppsigelsen fra Akademikerne er tariffstridig og ulovlig. Arbeidsretten konkluderer videre at det heller ikke foreligger noe grunnlag for NAVOs påstand om at Akademikerne helse har opptrådt tariffstridig ved å fremme et nytt forhandlingskrav og deretter gå til brudd med varsel om arbeidsstans.

Akademikerne ved Akademikerne Helse ble derfor frifunnet for NAVOs prinsipale og subsidiære påstander.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk